

ด้านที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองกฎหมายและระเบียบ โทร. ๐-๒๖๑๘-๒๑๒๓ ต่อ ๑๐๒๖
ที่ นร ๐๒๐๔.๐๓/ ๔๓ วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
เรื่อง การแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์(คำประกัน/จำนอง) ที่เห็นควรแจ้งเวียน
เวียน อปส. ผ่าน รปส. (นายจำลอง สิงห์โตงาม)

ตามที่ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ.๒๕๕๗ โดยพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวได้กำหนดให้มีการยกเลิกและเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะ ๑๑ ว่าด้วยคำประกัน และลักษณะ ๑๒ ว่าด้วยการจำนอง โดยกำหนดให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ซึ่งจะมีผลใช้บังคับในวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ นั้น

กกร. ได้ตรวจสอบแล้ว ปรากฏว่า ผลของการยกเลิกและเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นั้น มีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการของ กปส. และเพื่อเป็นการปรับกระบวนการในการทำงานให้สอดคล้องกับการทำงานกับกฎหมายฉบับใหม่ ในกรณีนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องและเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการ กกร. จึงได้สรุปประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ.๒๕๕๗ ลักษณะ ๑๑ ว่าด้วยคำประกัน และลักษณะ ๑๒ ว่าด้วยการจำนอง ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการของ กปส. เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และเห็นควรแจ้งเวียนให้ส่วนราชการในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

วันที่ ๐๒๐๔.๐๓/ ๔๔
มีผล...
แจ้งเวียน...

(นายเนง นอง)
เลขานุการกรม
๑๘ กพ. ๒๕๕๘

- ทราบ
- ดำเนินการตามเสนอ

(นายอภิรักษ์ จันทร์งษ์)
อปส.
๑๖ กพ. ๒๕๕๘

(นางสาวอัจฉรา ศิลปไชย)
ร.อกร.

(นายจำลอง สิงห์โตงาม)
รปส.
๒ ก.พ. ๒๕๕๘

เรียน คกก.
เพื่อไม่ตกทอดงานแจ้งเวียนสืบ จว.๒๒๓๑๔๐๖

๑๙ ก.พ. ๒๕๕๘

รปส. (นายจำลอง สิงห์โตงาม)
๒๕ ก.พ. ๒๕๕๘

อปส. (นายอภิรักษ์ จันทร์งษ์) ๑๙๐
๑๖ ก.พ. ๒๕๕๘ ๑๖ ก.พ. ๒๕๕๘

สรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับการยกเลิกและเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ตามที่ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์(ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ.๒๕๕๗ โดยพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวได้กำหนดให้มีการยกเลิกและเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะ ๑๑ ว่าด้วย คำประกัน และลักษณะ ๑๒ ว่าด้วย จำนอง ซึ่งจะมีผลใช้บังคับในวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ จึงขอสรุปรายละเอียดไว้ ดังนี้

๑. กฎหมายฉบับใหม่นี้ เริ่มมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

๒. การคำประกันหนี้ในอนาคต ตามมาตรา ๖๘๑ มีสาระสำคัญสรุปได้ว่า

กฎหมายเดิม ให้คำประกันหนี้ในอนาคตได้แต่มีได้บัญญัติถึงการคำประกันว่าจำนวนหนี้เท่าใด คำประกันอะไร และความรับผิดชอบของผู้คำประกันต้องรับผิดชอบเท่าใดและผู้คำประกันจำต้องรับผิดชอบในมูลหนี้ที่เกิดขึ้นทั้งหมด

กฎหมายใหม่ คงหลักการเดิมไว้ กล่าวคือให้คำประกันหนี้ในอนาคตได้แต่จะต้องระบุมูลหนี้ให้ชัดเจน จำนวนวงเงินคำประกันสูงสุดที่คำประกัน และกำหนดวันสิ้นสุดของการคำประกัน

ดังนั้น หากหน่วยงานของ กปส. หน่วยงานใด มีการทำนิติกรรมสัญญาใด ๆ กับภาคเอกชนหรือหน่วยงานอื่นและมีการนำหนังสือสัญญาคำประกันมาเป็นหลักประกันตามสัญญาด้วย หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะต้องพิจารณาหนังสือสัญญาคำประกันว่ามีการระบุมูลหนี้จำนวนวงเงินคำประกันสูงสุดที่คำประกันและการกำหนดวันสิ้นสุดของการคำประกันหรือไม่ โดยรายละเอียดทั้งหมดจะต้องปรากฏอยู่ในหนังสือ/สัญญาคำประกันที่ภาคเอกชนหรือหน่วยงานอื่น ๆ นำมาเป็นหลักประกันตามสัญญา

๓. ความรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม ตามมาตรา ๖๘๑ ได้มีการเพิ่มเติมข้อความเป็นมาตรา ๖๘๑/๑ และมีสาระสำคัญสรุปได้ว่า

กฎหมายใหม่ ได้เพิ่มเติมข้อตกลงให้ผู้คำประกันรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมเป็นโมฆะ

ดังนั้น หลังจากกฎหมายฉบับใหม่ใช้บังคับ(๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘) หน่วยงานราชการที่เป็นเจ้าหนี้ไม่สามารถทวงถามการชำระหนี้จากผู้คำประกันแบบลูกหนี้ร่วมได้อีก

๔. ข้อตกลงที่แตกต่างไปจากมาตรา ๖๘๕/๑ ๖๘๕ ๖๘๘ และ ๖๘๙ ให้ถือว่าเป็นโมฆะ

กฎหมายใหม่

มาตรา ๖๘๑ หนี้คำประกันต้องเป็นหนี้ที่สมบูรณ์

มาตรา ๖๘๕ สิทธิของผู้คำประกันในการยกข้อต่อสู้เรื่องอายุความ

มาตรา ๖๘๘ ผู้คำประกันหลุดพ้นจากความรับผิดหากหนี้ของลูกหนี้ระงับ

มาตรา ๖๘๙ สิทธิเลิกสัญญาของผู้คำประกัน ให้ถือว่าเป็นโมฆะ

ดังนั้น กรณีนี้หน่วยงานที่เป็นเจ้าหนี้กับผู้คำประกันจะทำสัญญากันเพื่อกำหนดขยายความรับผิดของผู้คำประกันให้แตกต่างไปจากที่กฎหมายกำหนดไว้ไม่ได้ หากฝ่าฝืนทำสัญญาดังกล่าวไป ข้อตกลงที่ขยายความรับผิดของผู้คำประกันจะตกเป็นโมฆะ

/๕.ระยะเวลา...

๕. ระยะเวลาในการเรียกให้ผู้ค้าประกันชดใช้เงินชัดเจน ตามมาตรา ๖๘๖ ที่แก้ไขใหม่สรุปสาระสำคัญได้ว่า

กฎหมายเดิม ไม่ได้กำหนดขั้นตอนในการที่เจ้าหนี้จะเรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้ได้อย่างชัดเจนนัก ซึ่งเจ้าหนี้สามารถเรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้ได้ทันที โดยไม่ต้องมีการบอกกล่าวทวงถามล่วงหน้า

กฎหมายใหม่ มีการกำหนดระยะเวลาให้ชัดเจนขึ้น กล่าวคือ เจ้าหนี้ต้องมีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้าประกันภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัดถ้าไม่มีหนังสือบอกกล่าวผู้ค้าประกันจะหลุดพ้นจากความรับผิดชอบในเรื่องดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทนที่ลูกหนี้ค้างชำระ นับแต่วันพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว แต่ถ้าได้มีการบอกกล่าวแล้ว เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้แทนลูกหนี้ได้

ดังนั้น เมื่อกฎหมายฉบับใหม่ใช้บังคับ(๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘) หน่วยงานและเจ้าหนี้ที่ (ในฐานะเจ้าหนี้) จะต้องติดตามทวงถามหนี้จากลูกหนี้มีหนังสือบอกกล่าวให้ผู้ค้าประกันทราบภายในกำหนดเวลา ๖๐ วัน นับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด เพราะหากไม่มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้าประกันภายในกำหนด ๖๐ วันดังกล่าว นอกจากจะทำให้หน่วยงานรัฐในฐานะเจ้าหนี้จะเรียกผู้ค้าประกันชำระหนี้ยังไม่ได้จนกว่าจะได้บอกกล่าวแล้วยังจะทำให้หน่วยงานภาครัฐไม่มีสิทธิเรียกให้ผู้ค้าประกันรับผิดชอบในส่วนของดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทนและอุปกรณ์ ของหนี้ที่เกิดขึ้นภายหลังพ้นกำหนด ๖๐ วันนั้นด้วย ซึ่งจะทำให้ภาครัฐเสียหาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาหรือหลักประกันผลงานในวงเงินที่สูง ๆ และการผิดนัด ผิดสัญญา ก่อให้เกิดความเสียหายที่อาจคิดคำนวณเป็นรายวันตลอดระยะเวลาที่ลูกหนี้ไม่ปฏิบัติตามการชำระหนี้ จะทำให้หน่วยงานภาครัฐในฐานะเจ้าหนี้เรียกค่าสินไหมทดแทนจากธนาคารผู้ออกหนังสือค้ำประกันได้เพียงค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจากการผิดนัดผิดสัญญาสูงสุดเพียง ๖๐ วันนับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัดเท่านั้น เพื่อให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ใช้ความระมัดระวังมากขึ้น เพราะอาจถือเป็นเรื่องการปฏิบัติหน้าที่บกพร่องอย่างร้ายแรงด้วยความไม่รู้ข้อกฎหมาย จนก่อให้เกิดความเสียหายแก่ภาครัฐ อันอาจถือได้ว่าเป็นการกระทำละเมิดต่อหน่วยงานภาครัฐ

๖. กรณีเจ้าหนี้ลดหนี้หรือเพิ่มหนี้ให้ลูกหนี้ ตามมาตรา ๖๘๑ ที่แก้ไขใหม่สรุปสาระสำคัญได้ว่า

กฎหมายเดิม กฎหมายบัญญัติให้ถ้าผู้ค้าประกันจำต้องรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมจะมีผลให้เจ้าหนี้สามารถที่จะบังคับชำระหนี้เอาที่ลูกหนี้ขั้นต้นหรือผู้ค้าประกันได้อย่างสิ้นเชิงและเพื่อมิให้ผู้ค้าประกันยกข้อต่อสู้บางประการขึ้นต่อสู้เจ้าหนี้

กฎหมายใหม่ มีการกำหนดให้ผู้ค้าประกันหลุดพ้นจากหนี้ที่ได้มีการลดลงไป และข้อตกลงใดที่เป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้ค้าประกันให้เป็นโมฆะ

ดังนั้น หน่วยงานจะต้องไม่กระทำการใด ๆ อันจะมีผลให้เป็นการลดจำนวนหนี้ที่มีการค้ำประกัน รวมทั้ง ดอกเบี้ยค่าสินไหมทดแทนหรือค่าภาระติดพัน เนื่องจากจะทำให้ผู้ค้าประกัน

/หลุดพ้นจาก...

หลุดพ้นจากการค้าประกัน นอกจากการห้ามมิให้ลดหนี้แล้วยังห้ามมิให้มีข้อตกลงใดที่มีผลเป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้ค้าประกันให้ถือว่าเป็นโมฆะ

๗. เรื่องการผ่อนเวลา ตามมาตรา ๗๐๐ ที่แก้ไขใหม่สรุปสาระสำคัญได้ว่า

กฎหมายเดิม บัญญัติถึงเรื่องความระงับสิ้นไปแห่งการค้าประกันหากผู้ค้าประกันยินยอมให้เจ้าหนี้ผ่อนเวลาชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ ผู้ค้าประกันย่อมหลุดพ้นจากความรับผิด แต่ถ้าผู้ค้าประกันให้ความยินยอมในการที่เจ้าหนี้ผ่อนเวลาชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ ผู้ค้าประกันไม่หลุดพ้นจากความรับผิด

กฎหมายใหม่ กำหนดว่า ถ้าเจ้าหนี้นยอมผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ ผู้ค้าประกันย่อมหลุดพ้น เว้นแต่ผู้ค้าประกันจะตกลงด้วยในการผ่อนเวลา และห้ามมิให้ทำข้อตกลงยอมผ่อนเวลาไว้ล่วงหน้า หากมีการทำถือว่าข้อตกลงนั้นใช้บังคับมิได้

ตามมาตรา ๗๐๐ ในกฎหมายฉบับเดิมและกฎหมายฉบับใหม่ สาระสำคัญใกล้เคียงกัน แต่ต่างกันตรงที่หากมีการตกลงหรือมีข้อตกลงกันเป็นการล่วงหน้าไว้ว่าหากเจ้าหนี้ผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ให้ถือว่าผู้ค้าประกันให้ความยินยอมในการผ่อนเวลานั้น ๆ ด้วย กฎหมายใหม่ให้ถือว่าเป็นโมฆะ

๘. เรื่องการจำนอง

กรณีผู้จำนองกับลูกหนี้เป็นคนละคนกัน กฎหมายฉบับใหม่กำหนดให้ผู้จำนองนำทรัพย์สินของตนประกันหนี้ไว้เท่าใด ความรับผิดของผู้จำนองไม่ต้องรับผิดเกินกว่าราคาทรัพย์สินที่จำนอง หากมีข้อตกลงใดที่มีผลทำให้ผู้จำนองต้องรับผิดเกินกว่าราคาทรัพย์สินที่จำนองหรือให้ผู้จำนองรับผิดอย่างผู้ค้าประกัน ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ ไม่ว่าข้อตกลงนั้นจะมีอยู่ในสัญญาจำนองหรือทำเป็นข้อตกลงต่างหากก็ตาม

ดังนั้น หากหน่วยงาน(ในฐานะเจ้าหนี้)จะสามารถบังคับหนี้จากผู้จำนอง บังคับได้ไม่เกินราคาทรัพย์สินที่จำนอง ซึ่งแตกต่างจากกฎหมายเดิมที่หากบังคับจำนองแล้วยังเหลือหนี้อยู่เท่าใด ให้ผู้ค้าประกันยังคงรับผิดชำระหนี้ในส่วนที่ยังคงเหลือด้วย

๙. การเร่งรัดให้มีการบังคับจำนอง ตามมาตรา ๗๒๔ และมาตรา ๗๒๔/๑ที่แก้ไขใหม่สรุปสาระสำคัญได้ว่า

กฎหมายเดิม บัญญัติถึงการบังคับจำนองคือการเรียกเอาทรัพย์สินจำนองหลุดเป็นการเรียกเอาทรัพย์สินที่นำมาจำนองมาเป็นของผู้รับจำนอง โดยมีเงื่อนไข โดยให้สิทธิในการเร่งรัดการจำนองเป็นสิทธิของผู้รับจำนองฝ่ายเดียว โดยมีเงื่อนไขคือ ลูกหนี้ได้ขาดส่งดอกเบี้ยมาแล้วเป็นเวลาถึงห้าปี, ผู้จำนองมิได้แสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาล ว่าราคาทรัพย์สินนั้นท่วมจำนวนเงินอันค้างชำระ และไม่มี การจำนองรายอื่น

กฎหมายใหม่ แยกเป็น ๒ กรณีคือ

๑.) กรณีฟ้องคดีต่อศาล ตามมาตรา ๗๒๔ เป็นการให้สิทธิของฝ่ายผู้จำนองในการเป็นฝ่ายเร่งรัดให้มีการบังคับจำนองและสามารถขายทอดตลาดได้ภายใน ๑ ปี โดยมีเงื่อนไข คือ ลูกหนี้ขาดส่งดอกเบี้ยเป็นเวลาห้าปี และผู้รับจำนองแสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลว่าราคาทรัพย์สินนั้น

/น้อยกว่า...

น้อยกว่าจำนวนเงินอันค้างชำระ

๒.) กรณีไม่ต้องฟ้องคดีต่อศาล ตามมาตรา ๗๒๔/๑ ให้สิทธิผู้จำนองสามารถแจ้งเป็นหนังสือขอให้ผู้รับจำนองดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองนั้นโดยผู้รับจำนองต้องดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ในกรณีที่ผู้รับจำนองไม่ได้ดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองภายใน ๑ ปี ผู้จำนองไม่ต้องรับผิดชอบยกเบื้อ ค่าสินไหมทดแทนตลอดจนภาระตีพันต่าง ๆ และเมื่อผู้รับจำนองขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองได้จำนวนเงินเท่าใด ผู้รับจำนองต้องได้รับการชำระหนี้ให้ครบถ้วนและถ้ามีเงินเหลือก็ให้คืนแก่ผู้จำนองหรือผู้ที่สมควรได้เงินนั้น

กล่าวคือ กฎหมายเดิมไม่มีบทบัญญัติให้สิทธิแก่ฝ่ายผู้จำนองในการที่จะเป็นฝ่ายเร่งรัดให้มีการบังคับจำนอง แต่กฎหมายใหม่ได้มีบทบัญญัติให้สิทธิแก่ผู้จำนอง ซึ่งเจ้าหนี้จะต้องบังคับจำนองขายทอดตลาดภายใน ๑ ปี โดยมีเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนด (กรณีต้องฟ้องร้องเป็นคดีต่อศาลเพราะฝ่ายผู้จำนองเป็นฝ่ายเร่งรัดเอง) และได้ให้สิทธิผู้จำนองสามารถปลดเปลื้องความรับผิดชอบของตนโดยแจ้งเป็นหนังสือขอให้ผู้รับจำนองดำเนินการขายทอดตลาด (กรณีไม่ต้องฟ้องคดีต่อศาล)

ตารางเปรียบเทียบ

กฎหมายเดิม	กฎหมายใหม่
<p>มาตรา ๖๘๑ ๑ อันคำประพันธ์นั้นจะมีแต่เฉพาะเพื่อให้อื่นสมบูรณ์ หมิ่นอนาศหรือหมิ่นผู้อื่นจะอย่างไร จะประกั้นไว้เพื่อเหตุการณซึ่งหมิ่นผู้อื่นจะเป็น ผลได้จริงก็ระก้าไม่ได้</p> <p>หมิ่นอันเกิดแต่สติปัญญาซึ่งไม่ผูกพันลักษณะ เพราะทำด้วยความสำคัญผิด หรือเพราะเป็นผู้รู้ความสามารถนั้น ก็อาจจะมีประกั้นอย่างสมบูรณ์ได้ ถ้า หากว่าผู้รู้เหตุสำคัญผิดหรือรู้ความสามารถนั้นในขณะนั้น เข้าทำ สติปัญญาผิดตน</p>	<p>มาตรา ๖๘๑ ๑ อันคำประพันธ์นั้นจะมีแต่เฉพาะเพื่อให้อื่นสมบูรณ์ หมิ่นอนาศหรือหมิ่นผู้อื่นจะอย่างไร จะประกั้นไว้เพื่อเหตุการณซึ่งหมิ่น ผู้อื่นจะเป็นผลได้จริงก็ประกั้นได้ แต่ต้องระบู้วัตถุประสงค์ในการก่อหมิ่นราชย์ คำประกั้น ลักษณะของมูลหมิ่น จำนวนเงินสูงสุดที่ค่าประกั้นและระยะเวลา ในการก่อหมิ่นจะคำประกั้น เว้นแต่เป็นการค้าประกั้นเพื่อโอกาสเนื่องกั ไปหลอกลวงตามมาตรา ๖๘๙ จะไม่ระบู้ระยะเวลาดังกล่าว สติปัญญาประกั้นต้องระบู้หมิ่นหรือสติปัญญาประกั้นไว้โดยชัดแจ้ง และผู้ประกั้นย่อมรับผิดชอบเฉพาะหมิ่นหรือสติปัญญาประกั้นไว้เท่านั้น หมิ่นอันเกิดแต่สติปัญญาซึ่งไม่ผูกพันลักษณะทำด้วยความสำคัญผิด หรือเพราะเป็นผู้รู้ความสามารถนั้นก็อาจจะมีประกั้นอย่างสมบูรณ์ได้ ถ้า หากว่าผู้รู้เหตุสำคัญผิดหรือรู้ความสามารถนั้นในขณะนั้น เข้าทำ สติปัญญาผิดตน</p> <p>มาตรา ๖๘๑/๑ ข้อตกลงใดที่กำหนดยให้ผู้ประกั้นต้องรับผิดชอบ อย่างเดียวกับผู้ประพันธ์หรือในฐานะเป็นผู้ประพันธ์ ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ</p>

<p>กฎหมายเดิม</p>	<p>กฎหมายใหม่</p>
<p>มาตรา ๖๘๖ ถูกทบทวนตัดสินเมื่อใด ท่านว่าเจ้าพนักงานซึ่งจะเรียก ผู้ผู้ศึกษาประกันจะเรียกได้หรือไม่</p>	<p>มาตรา ๖๘๖ เมื่อถูกทบทวนตัดสิน ให้เจ้าพนักงานซึ่งออกกล่าวไปยังผู้ค้าประกันภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ถูกทบทวนตัดสิน และไม่อาจเรียกจะเป็นการเรียกประกันจะเรียกได้ แต่ถ้าเจ้าพนักงานซึ่งออกกล่าวออกกล่าวจะไปถึงผู้ค้าประกันไม่ได้ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ค้าประกันที่จะชำระหนี้เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระ</p> <p>ในการนี้ผู้เจ้าพนักงานหนึ่งได้ออกกล่าวภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ค้าประกันหลุดพ้นจากความรับผิดชอบและค่าสินไหมทดแทนตลอดจนค่าการระงับข้อพิพาทอันเป็นอุปสรรคแห่งการเรียกหนี้ที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนดเวลาความรับผิดชอบ</p> <p>เมื่อเจ้าพนักงานสิทธิเรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้หรือผู้ค้าประกันมีสิทธิชำระหนี้ได้สามารถทบทวนผู้ค้าประกันหรือชำระหนี้ซึ่งหมดหรือใช้สิทธิชำระหนี้ตามเงื่อนไขและวิธีการในการชำระหนี้ผู้ถูกทบทวนอยู่ก่อนการคืนคดีชำระหนี้ ทั้งนี้ เฉพาะในส่วนที่ตนต้องรับผิดชอบได้ และให้นำความในมาตรา ๗๐๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p> <p>ในระหว่างที่ผู้ค้าประกันชำระหนี้ตามเงื่อนไขและวิธีการในการชำระหนี้ของผู้ถูกทบทวนการเรียกจะเรียกดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นเพราะเหตุที่ถูกทบทวนคดีในระหว่างนั้นได้</p> <p>การชำระหนี้ของผู้ค้าประกันตามมาตรานี้ไม่กระทบสิทธิของสิทธิของผู้ค้าประกันตามมาตรา ๖๘๓</p>

<p>มาตรา ๖๕๗/๑ ไม่เท่าการถึงจะเป็นประการใด ผู้จ้างเองซึ่งจ้างเองทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกอบกับทรัพย์สินของผู้อื่นจะต้องชำระค่าตอบแทนให้แก่ผู้จ้างงานในเวลาที่บังคับจ้างเองหรือเอาทรัพย์สินนั้นมาขายหรือทรัพย์สินที่จ้างเองในเวลาที่ยังบังคับจ้างเองหรือเอาทรัพย์สินนั้นมาขาย</p>	<p>มาตรา ๖๕๗/๑ ถ้าผู้จ้างเองซึ่งจ้างเองทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกอบกับทรัพย์สินของผู้อื่นจะต้องชำระค่าตอบแทนให้แก่ผู้จ้างงานในเวลาที่บังคับจ้างเองหรือเอาทรัพย์สินนั้นมาขายหรือทรัพย์สินที่จ้างเองในเวลาที่ยังบังคับจ้างเองหรือเอาทรัพย์สินนั้นมาขาย</p>
<p>มาตรา ๖๕๗/๑ ถ้าผู้จ้างเองซึ่งจ้างเองทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกอบกับทรัพย์สินของผู้อื่นจะต้องชำระค่าตอบแทนให้แก่ผู้จ้างงานในเวลาที่บังคับจ้างเองหรือเอาทรัพย์สินนั้นมาขายหรือทรัพย์สินที่จ้างเองในเวลาที่ยังบังคับจ้างเองหรือเอาทรัพย์สินนั้นมาขาย</p>	<p>มาตรา ๖๕๗/๑ ถ้าผู้จ้างเองซึ่งจ้างเองทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกอบกับทรัพย์สินของผู้อื่นจะต้องชำระค่าตอบแทนให้แก่ผู้จ้างงานในเวลาที่บังคับจ้างเองหรือเอาทรัพย์สินนั้นมาขายหรือทรัพย์สินที่จ้างเองในเวลาที่ยังบังคับจ้างเองหรือเอาทรัพย์สินนั้นมาขาย</p>

กฎหมายเดิม	กฎหมายใหม่
<p>มาตรา ๗๒๗ นอกจากทางแก้ไขตั้งบัญญัติในมาตราก่อนนี้ ผู้รับจ้างเองซึ่งชอบที่จะเรียกเอาทรัพย์สินจำนวนสูงสุดได้ภายในบังคับแห่งเงื่อนไขซึ่งจะกล่าวต่อไปนี้</p> <p>(๑) ลูกหนี้ได้ขาดส่งดอกเบี้ยมาแล้วเป็นเวลากว่าหกปี</p> <p>(๒) ผู้จ้างเองมิได้แสดงให้เป็นที่พอใจแก่ศาล ว่าราคาทรัพย์สินนั้นเหมาะสมจำนวนเงินอันค้างชำระ และ</p> <p>(๓) ไม่มีการจำหน่ายอื่น หรือบุริมสิทธิอื่นได้จดทะเบียนไว้ เหมือนทรัพย์สินอันแต่เฉพาะนี้เอง</p>	<p>ข้อตกลงใดอันมีผลให้ผู้จ้างเองรับผิดชอบที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง หรือให้ผู้จ้างเองรับผิดชอบในฐานะผู้รับประกัน ข้อตกลงเช่นนี้มีผลซึ่งไม่เข้าข้อตกลงนี้ จะมีอยู่หรือไม่ผู้รับประกันหรือทำเป็นข้อตกลงต่างหาก</p> <p>มาตรา ๗๒๗ ในการบังคับจำนวนตามมาตรา ๗๒๗ ถ้าไม่มีการจำหน่ายอื่นหรือบุริมสิทธิอื่นอันได้จดทะเบียนไว้เหนือทรัพย์สินอันเกี่ยวพันนี้ ผู้รับจ้างจะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อเรียกเอาทรัพย์สินจำนวนสูงสุดภายในบังคับแห่งเงื่อนไขซึ่งจะกล่าวต่อไปนี้แทนการขายทอดตลาดก็ได้</p> <p>(๑) ลูกหนี้ได้ขาดส่งดอกเบี้ยมาแล้วเป็นเวลาถึงหกปี และ</p> <p>(๒) ผู้รับจ้างเองแสดงให้เป็นที่พอใจแก่ศาลว่าราคาทรัพย์สินนั้นน้อยกว่าจำนวนเงินอันค้างชำระ</p> <p>มาตรา ๗๒๗/๑ เวลาใด ๆ หลังจากพ้นถึงกำหนดชำระ ถ้าไม่มีการจำหน่ายอื่นหรือบุริมสิทธิอื่นอันได้จดทะเบียนไว้เหนือทรัพย์สินอันเกี่ยวพันนี้ ผู้จ้างเองมีสิทธิแจ้งแจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้รับจ้างเองเพื่อให้ผู้รับจ้างเองดำเนินการให้มีการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จ้างเองโดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีต่อศาลโดยผู้รับจ้างเองต้องดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จ้างเองภายในเวลาหนึ่งปีนับแต่เวลาที่ได้รับหนังสือแจ้งนั้น ทั้งนี้ ให้ถือว่าหนังสือแจ้ง</p>

กฎหมายเดิม	กฎหมายใหม่
	<p>ของผู้จำเป็นหนังสือขออนุญาตตลาด</p> <p>ในกรณีที่มีผู้รับจ้างไม่มีใบตัดจำหน่ายตลาด หรือยื่นที่จำหน่ายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในบรรทัดหนึ่ง ให้ผู้จำหน่ายหลุดพ้นจากควมรับผิดชอบออกไปและค่าสินไหมทดแทนซึ่งถูกเรียกชำระค่าธรรมเนียมการตั้งพื้นที่จำหน่ายเป็นอุปการณแห่งนี้รายปีรวมราคาที่เกิดขึ้นภายหลังวันที่กำหนดกล่าว</p> <p>เมื่อผู้รับจ้างขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำหน่ายได้ในสุทธิตั้งจำนวนหนึ่ง ผู้รับจ้างเองจะต้องชำระหนี้และอุปการณให้เสร็จสิ้นไปถ้ายังมีเงินเหลือก็ต้องส่งคืนให้แก่ผู้จำหน่าย หรือถ้าหากบุคคลผู้ควรจะได้รับเงินนั้นแต่ถ้าได้เจนน้อยกว่าจำนวนที่ค้างชำระ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๓๓ และในกรณีที่มีผู้จำหน่ายบุคคลซึ่งจำหน่ายทรัพย์สินเพื่ออุปการณพื้นที่ฉบับนี้จะต้องชำระค่าธรรมเนียมเรียกเพียงเท่าที่มาตรา ๑๓๗/๑ กำหนดไว้</p>

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐)

พ.ศ. ๒๕๕๗

ภูมิพลอดุลยเดช บ.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗

เป็นปีที่ ๖๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๘๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๘๑ อັນคำประกันนั้นจะมีได้แต่เฉพาะเพื่อหนีอันสมบูรณ์

หนีในอนาคตหรือหนีมีเงื่อนไขจะประกันไว้เพื่อเหตุการณ์ซึ่งหนีนั้นอาจเป็นผลได้จริงก็ประกันได้ แต่ต้องระบุดูประสงค์ในการก่อหนีรายที่คำประกัน ลักษณะของมูลหนี จำนวนเงินสูงสุดที่คำประกัน และระยะเวลาในการก่อหนีที่จะคำประกัน เว้นแต่เป็นการคำประกันเพื่อกิจการเนื่องกันไปหลายคราว ตามมาตรา ๖๘๙ จะไม่ระบุดูระยะเวลาดังกล่าวก็ได้

สัญญาค้ำประกันต้องระบุหนี้หรือสัญญาที่ค้ำประกันไว้โดยชัดแจ้ง และผู้ค้ำประกันย่อมรับผิดชอบเฉพาะหนี้หรือสัญญาที่ระบุไว้เท่านั้น

หนี้อันเกิดแต่สัญญาซึ่งไม่ผูกพันลูกหนี้เพราะทำด้วยความสำคัญผิดหรือเพราะเป็นผู้ไร้ความสามารถนั้นก็อาจจะมีประกันอย่างสมบูรณ์ได้ ถ้าหากว่าผู้ค้ำประกันรู้เหตุสำคัญผิดหรือไร้ความสามารถนั้นในขณะที่เข้าทำสัญญาผูกพันตน”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๘๑/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๖๘๑/๑ ข้อตกลงใดที่กำหนดให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบอย่างเดียวกับลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วม ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๘๕/๑ ของหมวด ๑ บทเปิดเสร็จทั่วไปของลักษณะ ๑๓ ค้ำประกัน ของบรรพ ๓ เอกเทศสัญญา แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๖๘๕/๑ บรรดาข้อตกลงเกี่ยวกับการค้ำประกันที่แตกต่างไปจากมาตรา ๖๘๑ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา ๖๘๔ มาตรา ๖๘๘ และมาตรา ๖๘๙ เป็นโมฆะ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๘๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๘๖ เมื่อลูกหนี้ผิดนัด ให้เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด และไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใดเจ้าหนี้จะเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ก่อนที่หนังสือบอกกล่าวจะไปถึงผู้ค้ำประกันมิได้ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ค้ำประกันที่จะชำระหนี้เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระ

ในกรณีที่เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ค้ำประกันหลุดพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้น บรรดาที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง

เมื่อเจ้าหนี้มีสิทธิเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้หรือผู้ค้ำประกันมีสิทธิชำระหนี้ได้ตามวรรคหนึ่ง ผู้ค้ำประกันอาจชำระหนี้ทั้งหมดหรือใช้สิทธิชำระหนี้ตามเงื่อนไขและวิธีการในการชำระหนี้ที่ลูกหนี้มีอยู่กับเจ้าหนี้ก่อนการผิดนัดชำระหนี้ ทั้งนี้ เฉพาะในส่วนที่ตนต้องรับผิดชอบก็ได้ และให้นำความในมาตรา ๗๐๑ วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในระหว่างที่ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ตามเงื่อนไขและวิธีการในการชำระหนี้ของลูกหนี้ตามวรรคสาม เจ้าหนี้จะเรียกดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นเพราะเหตุที่ลูกหนี้ผิดนัดในระหว่างนั้นมีได้

การชำระหนี้ของผู้ค้ำประกันตามมาตรา ๖๘๓ นี้ ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของผู้ค้ำประกันตามมาตรา ๖๘๓”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๘๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๙๑ ในกรณีที่เข้าหนี้กระทำการใด ๆ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ที่มีการค้ำประกัน รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน หรือค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้น ถ้าลูกหนี้ได้ชำระหนี้ ตามที่ได้ลดแล้วก็ดี ลูกหนี้ชำระหนี้ตามที่ได้ลดดังกล่าวไม่ครบถ้วนและผู้ค้ำประกันได้ชำระหนี้ส่วนที่เหลือ นั้นแล้วก็ดี ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตามที่ได้ลดดังกล่าวแต่ผู้ค้ำประกันได้ชำระหนี้ตามที่ได้ลดนั้นแล้วก็ดี ทั้งนี้ ไม่ว่าจะล่วงเลยกำหนดเวลาชำระหนี้ตามที่ได้ลดดังกล่าวแล้วหรือไม่ก็ตาม ให้ผู้ค้ำประกันเป็นอันหลุดพ้นจาก การค้ำประกัน

ข้อตกลงใดที่มีผลเป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้ค้ำประกันให้มากกว่าที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง ข้อตกลงนั้น เป็นโมฆะ”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๐๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๐๐ ถ้าค้ำประกันหนี้อื่นจะต้องชำระ ณ เวลาที่กำหนดแน่นอนและเจ้าหนี้ยอมผ่อน เวลาให้แก่ลูกหนี้ ผู้ค้ำประกันย่อมหลุดพ้นจากความรับผิด เว้นแต่ผู้ค้ำประกันจะได้ตกลงด้วยใน การผ่อนเวลานั้น

ข้อตกลงที่ผู้ค้ำประกันทำไว้ล่วงหน้าก่อนเจ้าหนี้ผ่อนเวลาอันมีผลเป็นการยินยอมให้เจ้าหนี้ผ่อนเวลา ข้อตกลงนั้นใช้บังคับมิได้”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๑๔/๑ ของหมวด ๑ บทเบ็ดเสร็จทั่วไป ของลักษณะ ๑๒ จำนวน ของบรรพ ๓ เอกเทศสัญญา แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๗๑๔/๑ บรรดาข้อตกลงเกี่ยวกับการจำนองที่แตกต่างไปจากมาตรา ๗๒๔ มาตรา ๗๒๕ และมาตรา ๗๓๕ เป็นโมฆะ”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๒๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๒๗ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖๙๑ มาตรา ๖๙๒ มาตรา ๗๐๐ และมาตรา ๗๐๑ มาใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลจำนองทรัพย์สินเพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้องชำระด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๒๗/๑ ของหมวด ๓ สิทธิและหน้าที่ของ ผู้รับจำนองและผู้จำนอง ของลักษณะ ๑๒ จำนวน ของบรรพ ๓ เอกเทศสัญญา แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ พณิชย์

“มาตรา ๗๒๗/๑ ไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด ผู้จำนองซึ่งจำนองทรัพย์สินของตนไว้เพื่อ ประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้องชำระ ไม่ต้องรับผิดในหนี้นั้นเกินราคาทรัพย์สินที่จำนองในเวลาที่ยังคง จำนองหรือเอาทรัพย์สินจำนองหลุด

ข้อตกลงใดอันมีผลให้ผู้จำนองรับผิดเกินที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง หรือให้ผู้จำนองรับผิดอย่างผู้ค้ำประกัน ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ ทั้งนี้ ไม่ว่าข้อตกลงนั้นจะมีอยู่ในสัญญาจำนองหรือทำเป็นข้อตกลงต่างหาก”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๒๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๒๘ เมื่อจะบังคับจำนองนั้น ผู้รับจำนองต้องมีหนังสือออกกล่าวไปยังลูกหนี้ก่อนว่าให้ชำระหนี้ภายในเวลาอันสมควรซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวันนับแต่วันที่ลูกหนี้ได้รับคำบอกกล่าวนั้น ถ้าและลูกหนี้ละเลยเสียไม่ปฏิบัติตามคำบอกกล่าว ผู้รับจำนองจะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อให้พิพากษาสั่งให้ยึดทรัพย์สินซึ่งจำนองและให้ขายทอดตลาดก็ได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกรณีผู้จำนองซึ่งจำนองทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นต้องชำระ ผู้รับจำนองต้องส่งหนังสือบอกกล่าวดังกล่าวให้ผู้จำนองทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งหนังสือแจ้งให้ลูกหนี้ทราบ ถ้าผู้รับจำนองมิได้ดำเนินการภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ผู้จำนอง เช่นว่านั้นหลุดพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทนซึ่งลูกหนี้ค้างชำระ ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปสรรคแห่งหนี้รายนั้นบรรเทาที่เกิดขึ้นนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาสิบห้าวันดังกล่าว”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๒๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๒๙ ในการบังคับจำนองตามมาตรา ๗๒๘ ถ้าไม่มีการจำนองรายอื่นหรือบุริมสิทธิอื่นอันได้จดทะเบียนไว้เหนือทรัพย์สินอันเดียวกันนี้ ผู้รับจำนองจะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อเรียกเอาทรัพย์สินจำนองหลุดภายในบังคับแห่งเงื่อนไขดังกล่าวต่อไปนี้แทนการขายทอดตลาดก็ได้

- (๑) ลูกหนี้ได้ขาดส่งดอกเบี้ยมาแล้วเป็นเวลาถึงห้าปี และ
- (๒) ผู้รับจำนองแสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลว่าราคาทรัพย์สินนั้นน้อยกว่าจำนวนเงินอันค้างชำระ”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๒๙/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๗๒๙/๑ เวลาใด ๆ หลังจากที่หนี้ถึงกำหนดชำระ ถ้าไม่มีการจำนองรายอื่นหรือบุริมสิทธิอื่นอันได้จดทะเบียนไว้เหนือทรัพย์สินอันเดียวกันนี้ ผู้จำนองมีสิทธิแจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้รับจำนองเพื่อให้ผู้รับจำนองดำเนินการให้มีการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองโดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีต่อศาล โดยผู้รับจำนองต้องดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองภายในเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่รับหนังสือแจ้งนั้น ทั้งนี้ ให้ถือว่าหนังสือแจ้งของผู้จำนองเป็นหนังสือยินยอมให้ขายทอดตลาด

ในกรณีที่ผู้รับจำนองไม่ได้ดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ให้ผู้จำนองพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทนซึ่งลูกหนี้ค้างชำระ ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปสรรคแห่งหนี้รายนั้นบรรเทาที่เกิดขึ้นภายหลังวันที่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าว

เมื่อผู้รับจำนองขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองได้เงินสุทธิตามจำนวนเท่าใด ผู้รับจำนองต้องจัดสรรชำระหนี้และอุปสรรคให้เสร็จสิ้นไป ถ้ายังมีเงินเหลือก็ต้องส่งคืนให้แก่ผู้จำนอง หรือแก่บุคคลผู้ควรจะได้เงินนั้น

แต่ถ้าได้เงินน้อยกว่าจำนวนที่ค้างชำระ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๓๓ และในกรณีที่ผู้จำหน่ายเป็นบุคคลซึ่งจำหน่ายทรัพย์สินเพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้องชำระ ผู้จำหน่ายย่อมรับผิดชอบเพียงเท่าที่มาตรา ๗๒๗/๑ กำหนดไว้”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๓๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๓๕ เมื่อผู้รับจำหน่ายคนใดจะบังคับจำหน่ายแก่ผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจำหน่ายผู้รับจำหน่ายต้องมีจดหมายบอกกล่าวแก่ผู้รับโอนล่วงหน้าเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกสิบวันก่อนจึงจะบังคับจำหน่ายได้”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๓๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๓๗ ผู้รับโอนจะไถ่ถอนจำหน่ายเมื่อใดก็ได้ แต่ถ้าผู้รับจำหน่ายได้บอกกล่าวว่าจะบังคับจำหน่ายผู้รับโอนต้องไถ่ถอนจำหน่ายภายในหกสิบวันนับแต่วันรับคำบอกกล่าว”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๔๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๔๔ อันจำหน่ายย่อมระงับสิ้นไป

- (๑) เมื่อหนี้ที่ประกันระงับสิ้นไปด้วยเหตุประการอื่นใดมิใช่เหตุอายุความ
- (๒) เมื่อปลดจำหน่ายให้แก่ผู้จำหน่ายด้วยหนังสือเป็นสำคัญ
- (๓) เมื่อผู้จำหน่ายหลุดพ้น
- (๔) เมื่อถอนจำหน่าย
- (๕) เมื่อขายทอดตลาดทรัพย์สินซึ่งจำหน่ายตามคำสั่งศาลอันเนื่องมาแต่การบังคับจำหน่ายหรือถอนจำหน่าย หรือเมื่อมีการขายทอดตลาดทรัพย์สินตามมาตรา ๗๒๔/๑
- (๖) เมื่อเอาทรัพย์สินซึ่งจำหน่ายนั้นหลุด”

มาตรา ๑๘ บทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบกระเทือนถึงสัญญาที่ได้ทำไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่กรณีที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่ลูกหนี้ผิดนัดนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ สิทธิและหน้าที่ของเจ้าหนี้และผู้ค้ำประกัน ให้เป็นไปตามมาตรา ๖๘๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่เจ้าหนี้กระทำการใด ๆ นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ที่มีการค้ำประกัน รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน หรือค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้น ให้ผู้ค้ำประกันเป็นอันหลุดพ้นจากการค้ำประกันตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๘๑ วรรคหนึ่งแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๑ บทบัญญัติตามมาตรา ๗๒๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้กับสัญญาจ้างที่ยังมีผลบังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย

มาตรา ๒๒ บทบัญญัติตามมาตรา ๗๒๘ และมาตรา ๗๓๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับกับการบังคับจ้างที่ทำขึ้นนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย

มาตรา ๒๓ บทบัญญัติตามมาตรา ๗๓๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับกับกรณีที่ผู้รับโอนต้องการไถ่ถอนจ้างเมื่อมีการบอกกล่าวบังคับจ้างตามมาตรา ๗๓๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่บทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่เพียงพอที่จะคุ้มครองสิทธิและให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ค้าประกันและผู้จำนองซึ่งมิใช่ลูกหนี้ชั้นต้น แต่เป็นเพียงบุคคลภายนอกที่ยอมผูกพันตนต่อเจ้าหนี้ในการที่จะชำระหนี้แทนลูกหนี้เท่านั้น โดยข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติปรากฏว่าเจ้าหนี้ส่วนใหญ่ซึ่งเป็นสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการอาชีพให้กู้ยืม มักจะอาศัยอำนาจต่อรองที่สูงกว่าหรือความได้เปรียบในทางการเงินกำหนดข้อตกลงอันเป็นการยกเว้นสิทธิของผู้ค้าประกันหรือผู้จำนองตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ หรือให้ค้าประกันหรือผู้จำนองต้องรับผิดชอบเป็นลูกหนี้ชั้นต้น กรณีจึงส่งผลให้ผู้ค้าประกันหรือผู้จำนองซึ่งเป็นประชาชนทั่วไปไม่ได้รับความคุ้มครองตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย รวมทั้งต้องกลายเป็นผู้ถูกฟ้องล้มละลายอีกเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้ค้าประกันและผู้จำนอง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้